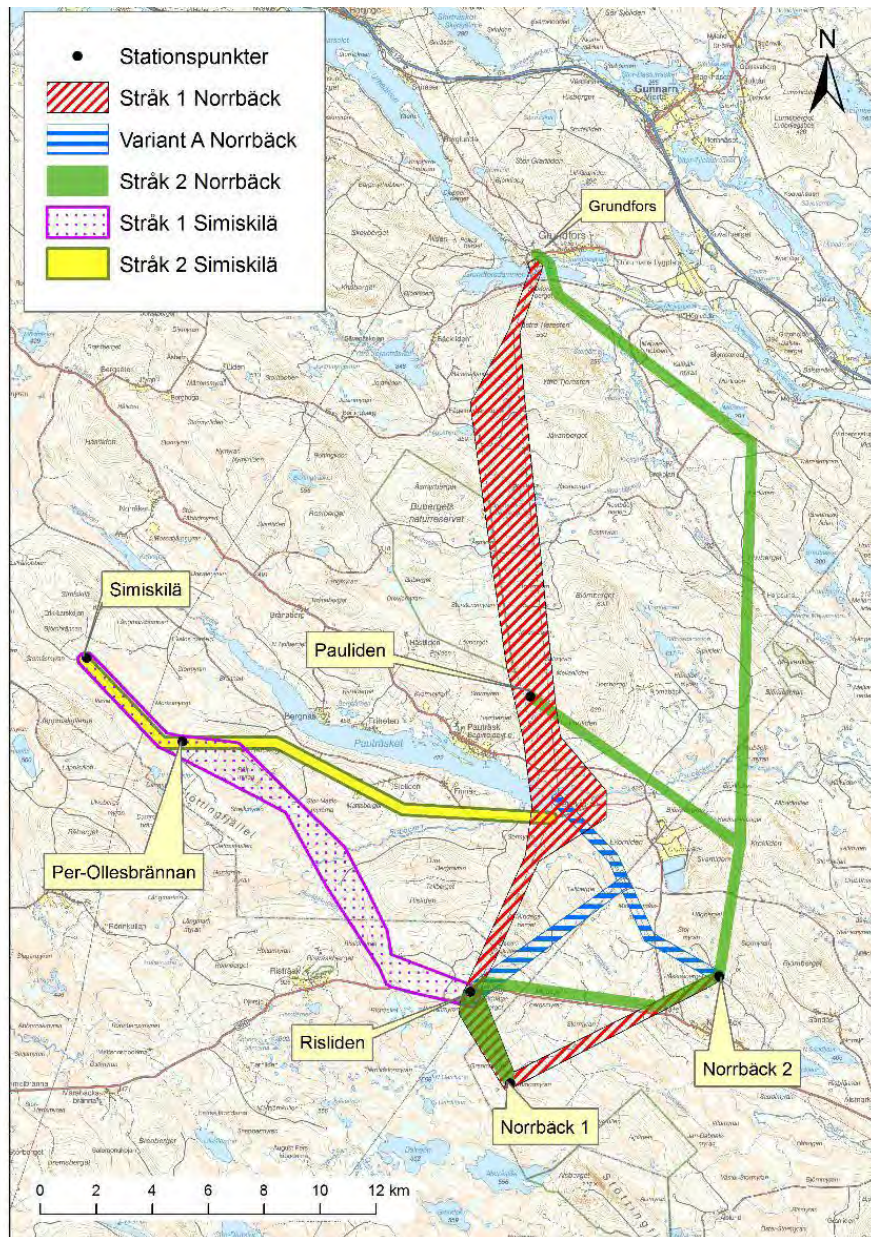

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Nya 150 kV luftledningningar för att ansluta de planerade vindkraftparkerna Norrbäck och Pauträsk till stamnätet i Grundfors i Västerbottens län

Vattenfall Eldistribution AB
Juni 2017

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Bakgrund	4
2	Genomfört samråd	4
3	Avgränsning av samrådsrets	4
4	Synpunkter framkomna i stråksamrådet	6
4.1	Myndigheter, företag och organisationer.....	6
4.2	Berörda/närliggande fastigheter och verksamheter.....	12
5	Stråkval	16
6	Beslut gällande betydande miljöpåverkan	17
7	Synpunkter framkomna i sträckningssamrådet.....	18
7.1	Myndigheter, företag och organisationer.....	18
7.2	Berörda/närliggande fastigheter och verksamheter.....	19

2022-09-27

2022-102791-0001

1 BAKGRUND

Vattenfall Eldistribution AB planerar för att ansluta vindkraft från de planerade vindkraftparkerna Norrbäck och Pauträsk till elnätet i Grundfors med nya 150 kV luftburna kraftledningar. Ledningarna berör Vilhelmina, Storumans och Lycksele kommuner i Västerbottens län.

Anslutningen av vindkraftparken Norrbäck som tillhör Vattenfall vindkraft AB sker via två stationer. Den andra vindkraftparken utgörs av fyra delområden som går under namnet Pauträsk. Till denna vindkraftpark ska fyra stationer anslutas (Pauliden, Risleden, Per-Ollesbränna och Simiskilä). Pauträsk vindkraftpark ägs av Hemberget Energi AB.

2 GENOMFÖRT SAMRÅD

Samrådsprocessen påbörjades hösten 2016 då alternativa stråk för de planerade ledningarna arbetades fram. I november 2016 skickades underlag för samråd ut till direkt berörda markägare, berörda kommuner, Länsstyrelsen i Västerbottens län och andra berörda myndigheter och aktörer. Samtliga ombads att inkomma med eventuella synpunkter på projektet och de studerade stråken. Projektet annonserades också i dagspress den 15 november (Västerbottenskuriren och Folkbladet) samt 17 november 2016 (Lokaltidningen i Sorsele - Storumans - Vilhelmina - Dorotea - Åsele - Lycksele).

Den 23 november hölls ett öppet möte för markägare och andra berörda. Mötet var utformat som ett "öppet hus" där representanter för Vattenfall Eldistribution AB och konsulten Rejlers fanns för att svara på frågor och ta emot synpunkter. En kort presentation hölls också för att sammanfatta projektet.

Efter genomfört stråksamråd upprättades en som sedan sändes till Länsstyrelsen i Västerbotten som underlag för beslut gällande betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen beslutade den 24 mars 2017 att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 5§ miljöbalken (407-9632-2016).

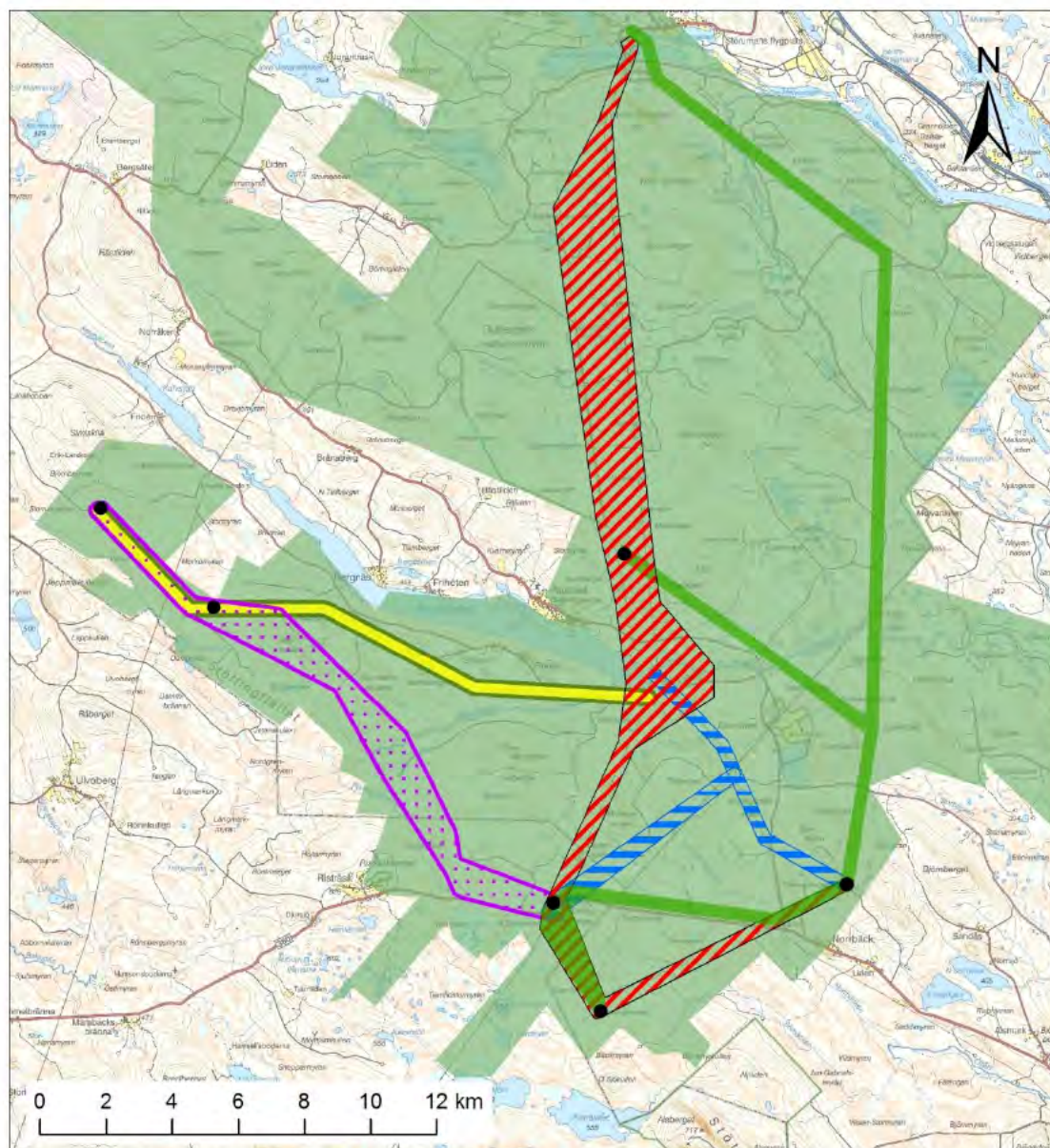
I maj/ juni 2017 genomfördes samråd gällande vald sträckning. Samrådet inleddes med ett utskick till samma samrådsrets som vid stråksamrådet. I utskicket presenterades den sträckning Vattenfall Eldistribution AB valt att förorda. Syftet var att få synpunkter på den slutgiltiga sträckningen.

3 AVGRÄNSNING AV SAMRÅDSKRETS

Vattenfall Eldistribution AB anser att det är viktigt att redan tidigt i processen inhämta synpunkter från alla som kan beröras av projektet. Därför har samråd skett med en utökad krets redan från början. Det innebär att även statliga myndigheter, organisationer och övriga berörda har inkluderats i samrådet.

Vid avgränsning av samrådsretsen har utgångspunkten varit att ta med alla fastighetsägare och särskilt berörda som kan komma att beröras av de nya ledningarna. Fastighetsägare med fastigheter inom aktuella stråk eller nära dessa stråk har i första hand erhållit ett direktutskick med post.

Nya 150 kV luftledningar för att ansluta de planerade vindkraftparkerna Norrbäck och Pauträsk till stamnätet i Grundfors i Västerbottens län

Figur 1. Avgränsning av samrådsrets. Det gröna området visar det område inom vilka fastighetsägare kontaktats brevlides.

Samtliga myndigheter och organisationer som fått ta del av samrådet genom direktutskick är listade i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Förteckning över myndigheter och organisationer som fått direktutskick av samrådsunderlag.

Utskick av samrådsunderlag	
Länsstyrelsen Västerbottens län	Storumans kommun (2016-12-20)
Lycksele kommun	Vilhelmina kommun
Skogsstyrelsen	Naturvårdsverket
Försvarsmakten	FRA (Försvarets radioanstalt)
Skanova, Elskyddsärenden	Trafikverket
Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB)	Post och Telestyrelsen (PTS)
Sveriges Geologiska Undersökning)	LRF
Pauträsk fiskevårdsområde	Naturskyddsföreningen Vilhelmina
Naturskyddsföreningen Lycksele	Västerbottens ornitologiska förening
Storumans jaktvårdsrets	Pauträsk byamän

Nya 150 kV luftledningar för att ansluta de planerade vindkraftparkerna Norrbäck och Pauträsk till stamnätet i Grundfors i Västerbottens län

Stöttingfjällets FVO	Pausele-Bäcknäs FVO
Jägarförbundet Lycksele	Jägarförbundet Vilhelmina
Jägarförbundet Storuman	Svenska kraftnät
Ubmeje tjeälddie	Vilhelmina norra sameby
Vapstens sameby	Elsäkerhetsverket

Övriga berörda anses ha blivit informerade genom kungörelse i tidningarna Lokaltidningen i Sorsele - Storuman - Vilhelmina - Dorotea - Åsele – Lycksele, Västerbottenskuriren och Folkbladet. Information om projektet och samrådsunderlag har funnits tillgängligt på Vattenfall Eldistribution ABs hemsida.

4 SYNPUNKTER FRAMKOMNA I STRÅKSAMRÅDET

4.1 Myndigheter, företag och organisationer

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen har valt att avvakta med sitt yttrande till Vattenfall Eldistribution ABs kommande hemställan om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte.

Vattenfall Eldistribution AB bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB Avser att skicka in en hemställan med förordad sträckning.

Vilhelmina kommun, 2016-11-28

Vilhelmina kommun har ingen erinran angående de planerade luftledningarna.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta

Storumans kommun, 2016-12-20

Storumans kommun är positiva till planerad vindkraft och poängterar att kraftledningarna är nödvändiga för att ansluta vindkraften till elnätet.

Kommunen väljer inte att förorda någon av sträckningarna men anser att det bästa alternativet är att ledningarna samlokaliseras till befintliga ledningsgator så långt som möjligt för att effektivisera marknyttjandet. Kommunen är också mån om att fastboende inte störs av ledningarna. Då de menar att luftledningar anses allmänt störande är det bra med till exempel markförläggning eller avstånd till bebyggelse kring exempelvis Pauträsk.

Kommunen anser vidare att ledningarna inte får störa Dragon minings nuvarande samt eventuellt tillkommande gruvverksamhet.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Att förlägga denna typ av kraftledningar i mark görs i regel inte då luftledningar är en mer robust och driftsäker konstruktion. Att förlägga i mark är också en mycket kostsam teknisk lösning. Markkablar kan i undantagsfall användas i miljöer där det är väldigt ont om plats, t.ex. i tätbefolkade områden. I aktuellt fall anser dock Vattenfall Eldistribution AB att luftledningarna är planerade på tillräckligt avstånd till samtlig bebyggelse för att inte boende ska störas av de nya ledningarna. Vattenfall Eldistribution AB noterar att kommunen önskar att de nya ledningarna inte ska begränsa Dragon Minings gruvverksamhet, varken nu eller i framtiden, samt tar med detta som en aspekt i val av stråk.

Lycksele kommun

Kommunen har valt att avstå att lämna synpunkter på grund av tidsbrist.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta

Naturvårdsverket, 2016-11-18

Naturvårdsverket avstår att lämna synpunkter.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Skogsstyrelsen, 2016-11-28

Skogsstyrelsen har idag inga formella skydd av natur- och/eller kulturmiljöer inom stråken. Skogsstyrelsen utesluter dock inte att värdefulla skogsmiljöer kan komma att skyddas i framtiden. Vidare upplyser Skogsstyrelsen om att det finns ett område som omfattas av naturvårdsavtal strax utanför stråk 2 Norrbäck. Avtalets syfte är att bevara skogen för kommande generationer.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Försvarsmakten, 2016-11-28

Försvarsmakten har inget att erinra. Flyghinderdata gällande höjd och placering ska lämnas in till LFV. För mer information, kontakta flyginfose@lfv.se

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta och avser att kontakta LFV när sträckning och stolptyp är beslutad.

Skanova Elskyddsärenden, 2016-12-05

Skanova har inga synpunkter då de endast har optisk fiberkabel utmed södra delen av stråk 2, väg 360 mellan Risliden och Norrbäck 2. Se ledningskollen.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Trafikverket, 2016-12-06

Trafikverket har inget att erinra mot föreslagen koncession under förutsättning att deras synpunkter beaktas.

Väg

För anläggningar av stolpar intill trafikverkets vägar måste Trafikverkets riktlinjer följas. För korsande ledning av väg krävs tillstånd, liksom utförande av arbete eller anläggande av ledning inom vägområdet.

Järnväg

Trafikverket ser inget hinder avseende störning i radio- och telekommunikation till följd av föreslagen kraftledning. Om kraftledningen ligger närmare än 500 m från järnvägsanläggning krävs koordinatsatta uppgifter för att bedöma en kraftlednings påverkan på MobiSIR.

Flyg

Om starkströmsledning placeras närmare än 4000 meter från en flygplats eller annan luftfartsutrustning behövs beslut om undantag från Trafikverket och i detta fall krävs samråd med Storuman/Gunnarns flygplats. Alla objekt högre än 20 meter ska lokaliseringsbedömas av LFV. Föremål högre än 45 meter ska markeras enligt Transportstyrelsens föreskrifter.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB noterar Trafikverkets synpunkter och kommer i god tid ta kontakt med nödvändiga instanser och söka erforderliga tillstånd.

Post och telestyrelsen, 2016-12-12

Post och telestyrelsen hänvisar till tjänsten www.ledningskollen.se för att identifiera berörda ledningsägare. Skulle ärendet gälla vindkraft rekommenderar PTS samrådsförfarande mellan vindkraftbolag och radiolänkoperatörer och i ett sådant samråd kan PTS bidra med information om de olika operatörerna.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta och ämnar använda "ledningskollen" i nästa samråd som behandlar en föreslagen sträckning.

Sveriges Geologiska Undersökning, 2016-12-13

SGU redovisar de objekt inom respektive korridor som kräver speciell hänsyn, framförallt vid entreprenad.

Stråk 1 Norrbäck

Söder om Björkås berörs en isälvsavlagring med permeabla jordlager med möjligheter till uttag av grundvatten. I övrigt endast moränterräng.

Stråk 2 Norrbäck

Korridoren berör isälvsavlagring vid Stortjärn i norr och Tjuvberget i söder. Dessa avlagringar bedöms ha tämligen goda förutsättningar för grundvattenuttag. I övrigt berörs endast moränterräng.

Stråk A Norrbäck, samt Stråk 1 och 2 Simiskilä

Berör endast moränterräng.

Vid entreprenad med grundvattenförekomster och permeabla jordarter måste nödvändiga skyddsåtgärder vidtas och entreprenörer informeras om gällande förutsättningar. Det kan vara lämpligt att inom grundvattenförekomsterna använda andra stolptyper än impregnerade trästolpar för att minimera riskerna. SGU förordar stråk 1 Norrbäck, då grundvattenförekomsterna berörs i liten utsträckning. Gällande alternativen till Simiskilä kan de anses likvärdiga ur geologisk/hydrogeologisk synvinkel.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB kommer i kommande miljökonsekvensbeskrivning att beskriva lämpliga skyddsåtgärder gällande entreprenad vid grundvattenförekomsterna och ansvarar för att entreprenörer kommer ta del av denna information. Vattenfall Eldistribution AB noterar också att stråk 1 Norrbäck innebär minst inverkan på geologiska/hydrogeologiska intressen.

Elsäkerhetsverket, 2016-11-21

Myndigheten har inget att erinra utan förutsätter att utförandet sker enligt gällande föreskrifter.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Vapstens sameby, 2016-12-12

Samebyn anser att de blivit ombudda att svara på samråd under en mycket arbetsintensiv del av året och kan därför behöva komplettera sitt yttrande ytterligare.

Samebyn betonar att rennäringen är ett allmänt intresse och omfattas bl.a. av miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Utöver det har renskötsel en bruksrätt till fast egendom som regleras i rennäringslagen. Renskötseln har skydd enligt 3 kap. 5 § MB som innebär att t.ex. mark- och vatten som är av betydelse för rennäring och yrkesfiske ska skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar näringens bedrivande.

Luftledningarna berör flertalet viktiga flyttleder och kärnområden som skyddas av 3 kap. 5 § MB. Markerna fyller en central funktion då dessa vinterbetesmarker ligger närmast året-runt-markerna.

Samebyn hänvisar till studier där det påvisats att elledningar kan fungera som barriärer samt att renar undviker områden nära dessa. Vidare tar de upp att det kommer bli störningar under entreprenaden med buller och ökad närvaro av människor.

Befintliga 400 kV ledningar alstrar ljud som stör renarna idag och de planerade ledningarna kommer enligt samebyn att skapa ytterligare nya barriärer där de går i obruten terräng. Eventuellt kan de även förstärka barriäreffekten av befintliga ledningar.

Att kraftledningsgator ofta används som skoterleder kan ses som en följd effekt av nya ledningar, som i sin tur påverkar renarna.

Samebyn anser att de kumulativa effekterna kan bli större än Vattenfall Eldistribution AB gett uttryck för. De hänvisar till studier där domesticerade renar störs av olika typer av infrastruktur.

Samebyn anser att nya luftledningar i området är negativt ur ett rennäringshänseende och att en markkabel eller ingen ledning alls vore bättre.

Samebyns uppfattning är att miljökonsekvensbeskrivningen för de planerade kraftledningarna utformas så att konsekvenserna på rennäringen utreds på ett fullgott sätt och även beaktar kumulativa effekter. Samebyn framhåller också att vindkraftparkerna ännu inte fått tillstånd, vilken bör tas hänsyn till i prövningen.

Generellt menar samebyn att det redan finns ett överskott av förnybar energi i Sverige, varför hänsyn bör tas i större utsträckning till miljömässiga konsekvenser som uppstår i samband med att miljö exploateras i syfte att generera ytterligare förnybar energi. Samebyn anser att de redan länge har avvarat stora betesområden till förmån för till exempel vattenkraften.

Gällande renskötsel har samebyn förtydligat att varje intrång i betesmarker innebär en begränsning av samebyns möjlighet att bedriva renskötsel. Konsekvenser som kan uppstå är till exempel minskade betesområden som medför mindre slaktvikt och minskad reproduktion. Om betesområden fragmenteras kan renhjordar splittras vilket innebär ökade bevakningskostnader.

Angående samrådsunderlaget anser samebyn att underlaget ej uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken. De betonar syftet med en miljökonsekvensbeskrivning. Vidare anser de att de planerade åtgärderna innebär betydande miljöpåverkan. Då ledningarna får tillstånd med giltighetstid tills vidare, bör också skador som åtgärderna skapar vara beaktade som permanenta.

Slutligen framför samebyn att markkabeln eller ingen ledning alls är de enda alternativ som kan accepteras då ledningarna berör områden som pekats ut som riksintresse för rennäringen.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB har valt att samråda i två steg. Först gällande stråk och sedan angående en sträckning inom valt stråk. Vapstens Sameby kommer således få flera möjligheter att komplettera sitt yttrande, närmast är när en sträckning tagits fram.

Vattenfall Eldistribution AB respekterar att rennäringen är skyddad enligt lag och är en av flera försörjningar för vår urbefolkning. Därför har Vattenfall Eldistribution AB i ett tidigt skede (före den officiella samrådsperioden) också kontaktat samebyarna för att inleda en dialog.

Vattenfall Eldistribution AB noterar att samebyn önskar att inga luftledningar byggs, då alla ledningar bedöms påverka rennäringsområdet i området.

Framtaget samrådsunderlag som skickades ut i november 2016 var inte utformat som en miljökonsekvensbeskrivning. Samrådsunderlaget var det första steget i att presentera de studerade ledningsstråken. Efter utvärdering av inkomna synpunkter förordas sedan ett stråk inom vilket sedan en kommande ledningssträckning lokaliseras.

En miljökonsekvensbeskrivning kommer att skickas in till beslutande myndighet med övriga handlingar när man avser ansöka om nätkoncession för linje. I denna kommer kumulativa effekter och föreslagna försiktighetsåtgärder för rennäringsområdet att beskrivas närmare. Därför är det av stor vikt att dialogen med samebyn försätts även i kommande samråd så att lämpliga försiktighetsåtgärder kan beskrivas.

Vattenfall Eldistribution AB önskar betona att inga ledningar kommer att uppföras i det fall att vindkraftparkerna inte erhåller något tillstånd.

Svenska kraftnät (SVK), 2016-12-19

SVK uppmärksammar att alternativ Norrbäck 1 löper parallellt med deras 400 kVledning och att båda ledningarna som ansluter Simiskilä korsar ytterligare en annan 400 kV ledning. Om den nytillkommande ledningen innebär ökade kostnader för SVK kommer dessa att belastas innehavaren av den nytillkomna ledningen. SVK anger krav som gäller vid luftledningar invid deras befintliga ledningar, men förordar inget av de alternativa stråken.

- Avståndsberäkningar ska utföras enligt SS-EN 50341-3-18 utgåva 2013-07-03, tables 5.4.5.4
- Om tillkommande parallellgående ledning inte är brottsäker ska stolparna i den tillkommande ledningen placeras på avståndet "stolphöjd över mark" m +S (spänningstillägg) från närmaste faslinor. Detta avstånd ska uppfyllas för de belastningsfall som ingår i SS-EN 50341 tables 5.4.5.4.
- Tillräckligt avstånd ska finnas mellan ledningarna för att underhåll ska kunna utföras (minst femton meter horisontellt avstånd mellan respektive ledningars yttre faslinor vid vindstilla)
- Korsningar med SVKs kraftledning ska ske under SVKs ledning och på sådant sätt att inga åtgärder behöver utföras på SVKs ledning.
- Byggnation skall utföras utan avbrott på SVKs ledningar.
- Vid parallellgång uppstår fenomenen induktion, influens och potentialsättning. Dessa kan till exempel störa reläskyddet på den nya ledningen beroende på avstånd, längd av parallellgående etc. Vi förutsätter att innehavaren har kunskap eller anlitar kompetens för att utreda risker, åtgärder etc. Eventuella åtgärder för att bemästra problem med induktion, influens och förhöjd potentialsättning på och invid SVKs ledningar eller den nytillkomna ledningen bekostas av innehavaren till den nytillkomna ledningen.
- Efter slutförd byggnation av de nya 150 kV-ledningarna ska dokumentation skickas in till SVK. Materialet ska tydligt visa sträckningen på den nya ledningen samt avstånd mellan befintlig och tillkommande lednings stakningslinje centrum. Koordinater på stolpar ska anges i SWEREF99, RH2000.

SVK vill vidare observera att 1-2 jordningslinor finns nedgrävda under befintliga ledningar. Om denna skadas måste kontakt tas med SVK omedelbart.

Vid arbete nära kraftledning tillämpas Elsäkerhetsanvisningarna ESA. Risker finns såsom beröring av spänningsförande delar och induktion. Om någon utrustning under byggnationen på något sätt riskerar att komma närmare kraftledningens faslinor än 5,5 meter vertikalt eller 6,5 meter horisontellt måste särskilda elsäkerhetsåtgärder vidtas.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB tackar för informationen och noterar detta inför framtida byggnation.

Reporter SR, 2016-11-15

Arbetar man med tillstånd för kraftledningarna trots att vindkraftparkerna fått avslag av länsstyrelsen?

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB har fått en förfrågan att ansluta vindkraften till elnätet och har anslutningsplikt som nätägare. Vattenfall Eldistribution AB är således skyldiga att påbörja processen när de får uppdraget. Vattenfall Eldistribution AB vill dock betona att det är två helt skilda processer, en gällande tillstånd för vindkraft och en annan gällande anslutningsledningar som inte påverkar varandra.

TeliaSonera Sverige Net Fastigheter AB (TSSNFA), 2016-11-17

TSSNFA är telestationsägare till tre fastigheter som berörs av stråken. Det föreligger risker att det kan uppkomma störningar mellan telekommunikationstekniken och andra olika typer av teknisk utrustning. TSSNFAB hänvisar till de rekommenderade avstånd som Telestörningsnämnden tagit fram. TSSNFAB uppmärksammar också att TeliaSonera Skanova Access bör få tillfälle att uttala sig i ärendet gällande ledningar och kabelstråk som finns i området. TSSNFAB förutsätter också att sökande svarar för samtliga kostnader som kan uppkomma.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB förbinder sig till att följa de rekommendationer som Telestörningsnämnden tagit fram, liksom att svara för kostnader som kan uppkomma för TSSNFA. TeliaSonera Skanova Access kommer att kontaktas tidigast när man tagit fram förslag på sträckning.

4.2 Berörda/närliggande fastigheter och verksamheter

Dragon minings Sweden AB, 2016-12-08

Dragon mining upplyser om att området kring gruvan är skyddat som riksintresse enligt Miljöbalkens kapitel 3, 7§, där det anges att områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som

kan påtagligt försvåra utvinning av dessa. Svartlidengruvans malm sträcker sig i östlig-västlig riktning och intressanta prospekteringsuppdrag finns både åt öster och väster. Stråk 2 Norrbäck och Variant A Norrbäck innebär att luftledningar hamnar inom området för riksintresse, vilket riskerar att försvåra framtida mineralutvinning.

Gruvbolaget anser avslutningsvis att stråk 1 Norrbäck borde innebära minst intrång i naturmiljö då stråket till stora delar följer befintliga ledningar.

Vattenfall Eldistribution AB s bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB har noterat att alternativen kan påverka gruvverksamheten och beaktar detta vidare i stråkvalsprocessen.

Vattenfall vindkraft AB, 2016-12-06

Vattenfall vindkraft AB förespråkar stråk 1 Norrbäck. Dels för att det är den kortaste sträckningen samt att stråket till stor del följer befintliga kraftledningar. Då stråkbredden är generös i de norra delarna anser Vattenfall vindkraft att det borde gå att hitta en sträckning som innebär begränsad påverkan på de naturvärden som finns inom stråket.

Stråk 2 Norrbäck bedöms av Vattenfall vindkraft AB som minst lämpligt då alternativet är längst och därmed det dyraste alternativet. Alternativet passerar Mejvankilen som är ett riksintresse för naturvård; Mellan Svarliden och Krokliden går stråket genom Sveaskogs utpekade höga naturvärden. En passage går också genom ett av länsstyrelsen planerat reservatsområde. Stråket går också i närheten av ett örnrevir. Vattenfall vindkraft påpekar vidare att stråket kan innebära en negativ påverkan för vindkraftparken, då stråket kommer passera tvärs genom vindkraftparken. Detta kan påverka vindkraftverkens placeringar (layouten) vilket kan resultera i en försämrad produktion från vindkraften.

Ett så kallat "instick" från Risliden till Norrbäck 2 skulle dock vara acceptabelt, då en sådan variant handlar om endast en luftledning.

Gällande Variant A av stråk Norrbäck 1, uppmärksammar Vattenfall vindkraft att det finns ett område med höga naturvärden vid Råskogbergets nordvästra sluttning, som man valt att utesluta från vindkraftsprojektet. Alternativet bidrar troligen också med en större påverkan för rennäringsen då det vid Ekorrliden finns en samlingshage samt en riksintresseklassad flyttled. Alternativet kan påverka parklayouten i något större grad än stråk Norrbäck 1. Dessutom kan alternativet påverka gruvverksamheten vid Svartlidengruvan.

Vattenfall vindkraft AB håller med om att luftledningar är lämpligast teknik för planerade ledningar. Dock föreslår de att ledningsdragningen inne i vindkraftparken bör markförläggas fram till Norrbäck 2. Anledningen är att kunna optimera verkslayouten för att få så hög produktion som möjligt. I övrigt anser Vattenfall vindkraft att trästolpar är lämpligast alternativ för större del av sträckan.

Vattenfall vindkraft AB poängterar vikten med att ha en dialog med samebyarna samt att stråk 1 Norrbäck troligen innebär minst påverkan på rennäringsen.

Sammanfattningsvis framhäver Vattenfall vindkraft AB vikten av att man tittar på helhetsbilden av intrång och påverkan. De anser att det är av stor vikt att minimera

längden på ledningsdragningsarna och att hålla gemensamma ledningsgator så långt det är möjligt då dessa parametrar påverkar kostnaden för ledningarna.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB noterar synpunkterna och kommer väga in dessa med övriga synpunkter och intressen i stråkvälsprocessen.

Hemberget Energi AB (HEAB), 2016-12-19

HEAB projekterar vindkraftsprojektet Pauträsk och har varit delaktiga i utformningen av elanslutningen. De betonar att det finns samordningsvinster med att de båda vindkraftparkerna kan anslutas, men också att anslutningarna måste vara oberoende av varandra. Den inledande intentionen var att ansluta båda parkerna genom påstick till 400 kV ledningen UL5S1, men SVK hänvisade till Grundfors för anslutning av parkerna.

Stråk 1 Norrbäck

HEAB förordar starkt stråk Norrbäck 1, parallellt med Svenska kraftnäts 400 kV ledning UL5S1 alternativt längs Vattenfalls 40 kV ledning NL062. Gällande NL062 föreslår de att befintlig 40 kV ledning skulle kunna ersättas av planerade 150 kV ledningar. Stråket innebär den kortaste sträckningen och även den sträckning som innebär minst intrång, då ledningen kan byggas parallellt till redan befintliga kraftledningar. Stråket torde ha minst påverkan på natur och kulturmiljö samt rennäring, samt med all sannolikhet det mest kostnadseffektiva alternativet.

HEAB ifrågasätter varför inte hela NL062 (från Grundforsdammen) finns med i samrådsunderlaget då att följa denna ledning skulle kunna innebära att påverkan blir mindre för kärnområdet som är av riksintresse för rennäringen.

Väljs detta stråk innebär det att delområdena Simiskilä och Per-Olles Brännan enkelt kan kopplas in via "stråk 2 Simiskilä" söder om Paubäcken.

Stråk 2 Norrbäck

Om vindkraftsprojektet Norrbäck inte förverkligas innebär alternativet en alltför lång och kostsam lösning för HEAB.

Stråk 1 Simiskilä

Stråket går under långa sträckor över klassade våtmarker och parallellt med en flyttled för rennäringen. Dessutom går stråket ca 6 km inom projektområdet, vilket skulle reducera möjligheten att producera el och äventyra den effekt som krävs för anslutning av Pauträskprojektet. Alternativet är inte heller aktuellt om ledningen skulle markförläggas då detta skulle fördyra elanslutningen avsevärt.

Stråk 2 Simiskilä

HEAB anser att detta är det bästa alternativet för att ansluta delområdena Simiskilä och Per-Ollesbrännan då stråket i huvudsak går över torr mark. HEAB lämnar också ett förslag på en variant av stråket som går mellan Risliden till Sjöleden i nordvästlig riktning och sedan följer det ursprungliga stråket. Inom detta område finns en korridor på 300 meter där inga vindkraftverk kommer att uppföras.

HEAB förespråkar att luftledningar uppförs och att dessa uppförs i träportalstolpar. Vidare föredrar de att ledningarna byggs parallellt med befintliga ledningar för att markintrånget på så sätt blir mindre än om luftledningar uppförs i helt ny sträckning. Även på grund av rennärningen förordar HEAB stråk 1 framför stråk 2 (gäller Norrbäck). HEAB förordar vidare att ledningarna uppförs främst i produktionsskog framför till exempel våtmarker.

Slutligen önskar HEAB att datumet för inlämning av koncession preciseras mer än "våren 2017".

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall noterar att HEAB förordar att ledningarna byggs parallellt med befintliga kraftledningar, samt att alternativ 2 Simiskilä är att föredra för att ansluta delområdena Simiskilä och Per Olles Brännan.

Anledningen varför stråket inte inkluderar NL062 hela vägen upp till Grundfordammen är att det byggtekniskt är mycket komplicerat att bygga på skrå i brant terräng.

Vattenfall Eldistribution AB vill framhäva att det ännu inte är utrett om alternativet med parallellgång med befintliga ledningar innebär mycket lägre kostnader jämfört med alternativet där ledningen uppförs i tidigare opåverkad mark. Komplicerade passager vid t.ex. Paubäcken kan innebära mycket höga kostnader.

Någon närmare tidplan än våren 2017 finns inte i skrivande stund. Tidplanen påverkas av eventuellt kompletterande samråd och om t.ex. utredningar (exempelvis naturvärdesinventering) behöver utföras innan koncessionsansökan lämnas in.

[REDACTED], e-post 2016-11-14

Har inkommit med en fråga om besluten för vindkraften är överklagade.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Tillståndsprocessen för kraftledningarna har påbörjats innan beslut för vindkraftparkerna givits. Tillståndsprocesserna är oberoende av varandra.

[REDACTED], synpunktsblankett 2016-11-23

Markägaren förordar stråk 1 Simiskilä och stråk 1 Norrbäck. Anledningen är att det finns en befintlig ledning vid stråk 1 Norrbäck, samt att stråk 2 Simiskilä berör den mest bördiga skogsmarken på fastigheterna.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

[REDACTED], synpunktsblankett 2016-11-23

Markägaren förordar stråk 1 Simiskilä och Stråk 1 Norrbäck. Anledningen är att det finns en befintlig ledning vid stråk 1 Norrbäck, samt att stråk 2 Simiskilä berör den mest bördiga skogsmarken på fastigheterna.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Ledningsgrupp för Norrbäcks fastighetsägare 2016-01-09

Fastighetsägarna önskar att antalet kraftledningar totalt sett blir så få som möjligt för att minimera markpåverkan. Fastighetsägarna föredrar stråk 1 Norrbäck framför stråk 2 Norrbäck. Stråk 2 Norrbäck korsar kungsörns känsliga områden och korsar Paubäcken på en ny plats. Fastighetsägarna anser att färre korsningar skulle vara ett bättre alternativ.

Markägarna önskar att insticksledningar går in till ställverk i projektområden istället för ledningar genom projektområden. De vill uppmärksamma en känslig övergång intill Svanavaka, som är ett sel i Paubäcken med tidiga sjöfåglar. Fåglarna flyger lågt under ledningsnätet. De nya ledningarna bör därför komma i samma höjd som befintliga för att inte påverka fåglarna. Fastighetsägarna drar slutsatsen att en hög ledning borde vara en fördel ur ekonomisk synvinkel eftersom kraftledningsgatan borde kunna hållas smal då träd från sidoområdena inte kan falla på ledningen i samma omfattning som en låg ledning.

Söder om Vilhelminavägen finns redan en gammal kraftledningsgata som idag inte används, som borde kunna tas i anspråk för den nya ledningen. Kraftledningsgatan ligger strax utanför föreslaget stråk 2.

Slutligen skriver fastighetsägarna att få ledningar borde vara en fördel ur rennäringssynpunkt. På samma sätt borde gruvsdrift, vindkraft och luftledningar koncentreras.

En del frågor om avbrotstider, störningar i trafik och risk för strömavbrott har kommit in. Dessa frågor har Vattenfall Eldistribution AB besvarat direkt till frågeställaren.

Vattenfall Eldistribution ABs bemötande:

Vattenfall Eldistribution AB noterar uppgifterna om kungsörnsområde och den känsliga övergången till Svanavaka i fortsatt stråkvalsprocess. Samt att fastighetsägarna förordar att antal kraftledningar bör hållas till så få som möjligt.

Vattenfall Eldistribution AB vill dock framföra att höga ledningar inte behöver innebära någon fördel ur ekonomisk synpunkt, då höga ledningsstolpar innebär att trästolpar inte kan användas (på grund av Trädens naturliga längd). Andra material är ofta betydligt dyrare att bygga med. Kostnaden för kompensation för att ta mark i anspråk för ledningsgator är förhållandevis låg, jämfört med kostnader för konstruktion av ledningen.

Vattenfall Eldistribution AB kommer utreda möjligheterna att nyttja den gamla kraftledningsgatan söder om Vilhelminavägen.

5 STRÅKVAL

Efter inkomna yttranden samt en jämförelse mellan alternativen har Vattenfall Eldistribution AB beslutat att gå vidare med stråk 1 Norrbäck samt stråk 2 Simiskilä. Syftet är att välja det stråk som ger upphov till minst miljökonsekvenser och konsekvenser för berörda, samtidigt som det ska vara konstandseffektivt.

Motiveringen till detta stråkval är främst att stråk 1 Norrbäck innebär att ledningarna kan uppföras parallellt med befintliga ledningar, vilket innebär ett mindre markintrång. Det är det kortaste stråket för båda vindkraftparkerna. Alternativet innebär också mindre påverkan på rennäringsområdet än stråk 2 Norrbäck, då det inte blir nya barriärer i landskapet samt att stråk 1 Norrbäck också berör färre riksintressen för rennäringsområdet. Om inte vindkraftparken Norrbäck byggs, blir också stråk 2 Norrbäck orimligt långt, då delområdena i vindkraftparken Pauträsk ligger längre västerut.

6 BESLUT GÄLLANDE BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Länsstyrelsen har den 24 mars 2017 beslutat att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 5 § miljöbalken.

Länsstyrelsen har i samband med beslutet inkommit med yttrande gällande stråksamrådet.

Länsstyrelsen lämnar inga synpunkter gällande stationer, då dessa inte beskrivs i omfattning eller placering i samrådsunderlaget.

Länsstyrelsen anser att Vattenfall har förordat det bästa alternativa stråket. Framförallt på grund av att större del kan uppföras längs befintliga ledningar eller vägar men också för att undvika fågelintressen. Däremot anser länsstyrelsen att föreslagen sträckning berör det överklagade naturreservatet Hemberget.

Inom föreslagna stråk finns en rad naturvärden som ska beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen. I miljökonsekvensbeskrivningen behöver också sträckningar preciseras, inte bara stråk. De värden som berörs, hur man tar hänsyn till dessa och vilka försiktighetsmått som kommer vidtas ska också beskrivas.

Länsstyrelsen önskar ett resonemang om det skulle vara möjligt att anlägga markkabel på kortare sträckor, under förutsättning att det är befogat på grund av till exempel naturvärden eller för rennäringsområdets skull.

Länsstyrelsen önskar att bedömningar som ligger till grund för val av förordad sträckning presenteras på ett tydligt sätt i exempelvis tabellform.

Naturvärden som påverkas i Hembergets överklagade naturreservat måste redovisas ingående, samt hur reservatet kan passeras om det inte är möjligt att förlägga ledningssträckningen i reservatet. Om Vattenfall Eldistribution AB förordar en sträckning genom reservatet ska det redogöras hur man avser att kompensera det intrång kraftledningen skulle innebära.

Länsstyrelsen påpekar att stationerna inte beskrivs i samrådsunderlaget och att dess placering måste beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen, där det framgår vilka värden som påverkas samt vilka skyddsåtgärders som kommer vidtas.

En fågelinventering bör utföras och miljökonsekvensbeskrivningen ska beskriva förekomst av fågelarter, vilken påverkan som uppstår och eventuella skyddsåtgärder under både anläggning och drift.

Då kungsörn finns i dessa trakter ska miljökonsekvensbeskrivningen redogöra om det finns revir som berörs och vilken hänsyn som tas till dessa vid val av sträckning.

I miljökonsekvensbeskrivningen bör det redogöras om och på vilket sätt som de olika alternativen kommer att påverka fornlämningar och kulturlämningar, samt vilka hänsynsåtgärder som planeras. Utöver de listade forn- och kulturlämningar berör föreslagna stråk även RAÄ Stensele 224:1 samt Stensele 209:1.

Oavsett vilket stråk som förordas korsar alla Vapsten samebys flyttleder av den planerade kraftledningen. Miljökonsekvensbeskrivningen ska beskriva vilken påverkan både anläggning och drift kommer att ha på rennäringsen, samt vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas.

Miljökonsekvensbeskrivningen måste också beskriva förutsättningarna för drift och underhåll, med vilka intervaller samt hur åtgärderna utförs. Även skyddsåtgärder ska beskrivas.

Slutligen önskar länsstyrelsen att försiktighetsmått och åtaganden ska sammanställas separat så att berörda parter, tillsynsmyndighet och tillståndsmyndighet framgår vilken hänsyns man planerar att vidta.

Vattenfall Eldistribution AB har noterat de önskemål länsstyrelsen har på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och har beaktat dessa i miljökonsekvensbeskrivningsprocessen. Planerade stationer prövas inte inom koncessionsprocessen och beskrivs därför endast översiktligt i miljökonsekvensbeskrivningen.

En naturvärdesinventering och en fågelinventering har genomförts längs sträckan och resultaten av inventeringarna redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

7 SYNPUNKTER FRAMKOMNA I STRÄCKNINGSSAMRÅDET

7.1 Myndigheter, företag och organisationer

Länsstyrelsen Västerbottens län, 2017-06-08

Ingen ny information har tillkommit och länsstyrelsen kan inte lämna några synpunkter utöver de som angavs i samband med beslut om betydande miljöpåverkan.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Vilhelmina kommun, 2017-05-23

Vilhelmina kommun har beslutat att kommunen inte har något att erinra gällande kraftledningssträckning inom Vilhelmina kommun.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Försvarsmakten, 2017-05-08, 2017-06-02

Försvarsmakten har inget att erinra. Flyghinderdata gällande höjd och placering ska lämnas in till LfV.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2017-05-26

Kraftledningen kommer inte ha någon påverkan på Rakelnätets befintliga länkstråk. MSB har därför inget att invända mot etablering av kraftledning i området.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Trafikverket, 2017-05-10

Trafikverket har fortsatt ingen erinra förutsatt att tidigare inlämnat yttrande beaktas.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Post- och telestyrelsen, PTS

PTS föreslår att samråd sker mellan vindkraftsbolag och radiolänkoperatörer för att förhindra negativ påverkan på mottagning av radiosignaler. PTS kan bidra med information vilka operatörer som berörs.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Skanova, 2017-05-29, 2017-06-01

Skanova uppger att de har en telekabel vid väg 360. Inga övriga synpunkter.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

Svenska kraftnät, 2017-06-14

Tidigare synpunkter i ärendet kvarstår. Svenska kraftnät förutsätter att Vattenfall Eldistribution AB återkommer till för samverkan kring närmare utformning och anläggning i projekteringsfasen.

Vattenfall Eldistribution AB noterar detta.

7.2 Berörda/närliggande fastigheter och verksamheter

[REDACTED], e-post, 2017-05-31

Markägaren önskar få fortlöpande information via mejl i gällande ledningen för att möjlighet att hålla sig ajour och kunna ge synpunkter. Denne önskar också att ledningen inte anläggs i direkt närhet av dennes fastighet.

Vattenfall Eldistribution AB har återkopplat att ledningen inte kommer i direkt närhet av gällande fastighet. Markägaren kommer bli kontaktad om denne blir berörd på något vis.

Vapstens sameby, e-post, 2017-05-02

Företrädare för samebyn efterfrågar shapefiler och ber att få återkomma i frågan.

Vattenfall Eldistribution AB har levererat en shapefil men inte fått någon ytterligare synpunkter från samebyn.

[REDACTED] telefonsamtal, 2017-05-10

Nya 150 kV luftledningar för att ansluta de planerade vindkraftparkerna Norrbäck och Pauträsk till stamnätet i Grundfors i Västerbottens län

Har meddelat att utsikten från hans stuga kommer påverkas av den nya kraftledningen och önskar att sträckningen justeras.

Vattenfall Eldistribution AB har bedömt att det inte är möjligt att ändra sträckningen så den inte alls är synlig, då alternativa placeringar innebär sämre byggförhållanden. Vattenfall Eldistribution AB bedömer inte att ledningen påtagligt påverkar utsikten då den går i skogsmark och planeras över en kilometer från aktuellt bostadshus.

[REDACTED], e-post, 2017-05-30

Markägaren önskar informera att en fritidsstuga finns mycket nära inritad sträckning, på koordinat 7187638,623666 SWEREF99TM.

Vattenfall Eldistribution AB har noterat stugan och i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs också beräknat magnetfält vid denna.

2022-09-27

2022-102791-0001